

Bilaga A.

Rekommendation (nr 67) angående ekonomisk trygghet.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,
vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Philadelphia och där samlats den 20 april 1944 till sitt tjugusjätte sammanträde
och beslutat antaga vissa förslag angående frågan om ekonomisk trygghet, vilken fråga inbegripes under den fjärde punkten på dagordningen för sammanträdet,
samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna den tolfte dagen i maj månad år nittonhundrafyrtiofyra följande rekommendation, vilken skall benämnas »rekommendationen angående ekonomisk trygghet, 1944» [Income Security Recommendation 1944].

Med hänsyn till att Atlantdeklarationen åsyftar »den mest fullständiga samverkan mellan alla nationer på det ekonomiska området i syfte att tillförsäkra alla människor förbättrade arbetsvillkor, ekonomiskt framåtskridande och social trygghet»,

med hänsyn till att internationella arbetsorganisationens konferens genom en den 5 november 1941 antagen resolution givit sin anslutning till denna i Atlantdeklarationen fastslagna princip samt högtidligt utfäst organisationens fulla medverkan vid densamma förverkligande,

med hänsyn till att ekonomisk trygghet är ett väsentligt element i den sociala tryggheten samt

med hänsyn till att internationella arbetsorganisationen främjat strävanden av denna innebörd

genom antagande vid internationella arbetskonferensen av konventioner och rekommendationer angående ersättning för olycksfall i arbete och yrkes-sjukdom, sjukförsäkring, moderskapshjälp, ålderdoms-, invaliditets- och dödsfallsförsäkring samt arbetslöshetsförsäkring och hjälp åt arbetslösa,

genom antagande vid de amerikanska staternas första och andra arbetskonferens av resolutioner, varigenom inter-amerikanska socialförsäkringskodexen upprättades, genom deltagandet med en delegation från arbetsbyråns styrelse i första inter-amerikanska konferensen för social trygghet, vid vilken konferens Santiago de Chile-deklarationen antogs, genom styrelsens godkännande av statuterna för inter-amerikanska konferensen för social trygghet, vilken konferens inrättats såsom ett permanent organ för samarbete mellan myndigheter och institutioner för social trygghet, samverkande med internationella arbetsbyrån, ävensom

genom internationella arbetsbyråns deltagande såsom rådgivande vid utarbetandet av socialförsäkringssystem i ett flertal länder samt genom andra åtgärder,

med hänsyn till att vissa medlemsstater icke vidtagit alla åtgärder, som stå i deras makt för att befordra folkets välbefinnande och utveckling, oaktat det stora behovet av förbättrade arbetsvillkor, ekonomiskt framåtskridande och social trygghet,

med hänsyn till att det nu är i hög grad önskvärt, att dylika medlemsstater snarast möjligt vidtaga erforderliga mått och steg för att uppnå och vidare utveckla de internationella miniminormerna,

med hänsyn till att det är önskvärt, att redan nu ytterligare åtgärder vidtagas för att förverkliga ekonomisk trygghet genom sammanförande eller samordning av socialförsäkringens olika grenar, genom socialförsäkringens utvidgning till att omfatta alla arbetare och deras familjer, lantbefolkningen och självständiga arbetare inbegripna, samt genom att undanröja orättvisa anomalier inom försäkringens,

med hänsyn till att detta syfte kan främjas genom utformandet av vissa allmänna principer, vilka medlemsstaterna, i avvaktan på förenhetligandet och utvidgningen av bestämmelserna i förefintliga konventioner och rekommendationer, böra följa, då de i denna anda på grundval av ifrågavarande konventioner och rekommendationer utsträcka sina åtgärder för folkets ekonomiska trygghet,

a) förordar konferensen, att arbetsorganisationens medlemsstater måtte dels, så snart förhållandena i vederbörande land det medgiva, successivt tillämpa följande vägledande allmänna principer, då de i syfte att förverkliga Atlantdeklarationens femte punkt skrida till ytterligare åtgärder för främjande av ekonomisk trygghet, dels ock, i enlighet med vad styrelsen därom må komma att bestämma, till internationella arbetsbyråns avgiva rapport rörande vad som åtgjorts för nämnda principers genomförande samt

b) fäster konferensen medlemsstaternas uppmärksamhet på de förslag rörande tillämpningen av dessa vägledande principer, vilka underställts konferensen och som innefattas i bilaga till denna rekommendation.

Vägledande principer.

Allmänt.

1. Åtgärder för ekonomisk trygghet böra åsyfta att avlägsna brist och förebygga nöd genom att i skälig utsträckning bereda ersättning för inkomst, som förlorats till följd av arbetsoförmåga (även hög ålder), arbetslöshet eller på grund av familjeförsörjarens frånfälle.

2. Ekonomisk trygghet bör i möjligaste mån åvägbringas medelst obligatorisk socialförsäkring, varigenom försäkrade, som uppfylla föreskrivna villkor, på grund av erlagda avgifter till en försäkringsinrättning berättigas till ersättning med belopp och under villkor som i lag angivas.

3. Behov, vilka icke täckas av den obligatoriska socialförsäkringen, böra tillgodoses medelst socialhjälp; vissa kategorier av personer, särskilt oförsörjda barn, invalider, äldre och änkor, böra hava rätt till skäligt understöd enligt fastställd ordning.

4. Övriga hjälpbehövande böra komma i åtnjutande av en efter omständigheterna i det enskilda fallet anpassad socialhjälp.

Socialförsäkring.

5. De riskfall, som den obligatoriska socialförsäkringen skall avse, böra inbegripa dels alla de fall, då en försäkrad är förhindrad att förtjäna sitt uppehälle, antingen på grund av arbetsoförmåga eller arbetslöshet eller då han avlider, efterlämnande av honom ekonomiskt beroende familj, dels vissa

därmed jämförliga, ofta inträffande fall, vilka medföra stark påfrestning vid en begränsad inkomst, för så vitt desamma icke på annat sätt täckts.

6. Ersättning bör utgå vid arbetsoförmåga och dödsfall, som härröra av arbetsanställning.

7. För att socialförsäkringens ersättningsförmåner skola kunna nära anpassas efter behovens mångfald, böra de av försäkringen omfattade riskfallen indelas på följande sätt:

- a) sjukdom;
- b) havandeskap;
- c) invaliditet;
- d) ålderdom;
- e) familjeförsörjarens frånfälle;
- f) arbetslöshet;
- g) icke förutsedda utgifter av trängande natur samt
- h) arbetsskador (olycksfallsskador och yrkessjukdomar).

Ersättning skall dock icke samtidigt utgå för mer än ett av följande riskfall, nämligen invaliditet, ålderdom eller arbetslöshet.

8. Utöver de ersättningar, som skola utgå vid förlust av arbetsinkomst, böra för vart och ett av de två första barnen tilläggsersättningar utbetalas, medan åtgärder till förmån för övriga barn må vidtagas i form av barnbidrag, utgående antingen av allmänna medel eller jämlikt ett på avgifter grundat system.

9. Ersättning för sjukdom bör utgå vid inkomstbortfall, förorsakat av frånvaro från arbetet på grund av akut sjukdom eller akut skada av beskafhet att kräva läkarbehandling eller läkartillsyn.

10. Moderskapshjälp bör utgå vid inkomstbortfall, föranlett av att modern avhåller sig från arbete under viss fastställd tid före och efter nedkomsten.

11. Invaliditetsersättning bör utgå vid oförmåga att utföra avlönat förvärsarbete till följd av kronisk sjukdom eller bestående skada genom förlust av lem eller kroppsfunction.

12. Ålderdomspension bör utgå från och med det den försäkrade uppnår viss fastställd ålder, som bör vara den ålder, då en människa normalt blir oförmögen till effektivt arbete och då sjukdom och invaliditet medföra särskilt kännbara verkningar samt eventuell arbetslöshet kan befaras bli permanent.

13. Ersättning till efterlevande bör utgå på grund av den förlust av existensmedel, som vid familjeförsörjarens frånfälle kan antagas drabba av honom ekonomiskt beroende anhöriga.

14. Arbetslöshetsersättning bör utgå vid förlust av arbetsförtjänst, då förlusten antingen föranletts av fullständig arbetslöshet, vilken drabbat försäkrad, som i normala fall har arbete och är oförhindrad att åtaga sig arbete i något yrke samt söker lämpligt arbete, eller orsakats av partiell arbetslöshet.

15. Ersättning bör utgå för i annan ordning icke täckta oförutsedda utgifter, vilka härröra av sjukdom, havandeskap, invaliditet eller dödsfall.

16. Ersättning för arbetsskada bör utgå i anledning av olycksfall eller yrkessjukdom, härrörande av arbetet och vilken den försäkrade icke ådragit sig avsiktligt eller på grund av grov vårdslöshet och som medför övergående eller varaktigt nedsättning av arbetsförmågan eller dödsfall.

17. Socialförsäkringen bör, med avseende på de risker, för vilka dessa personer äro utsatta, bereda skydd åt alla sådana anställda personer samt självständiga arbetare jämte av dem ekonomiskt beroende anhöriga, beträffande vilka det är möjligt

- a) att upptaga avgifter utan att härigenom oproportionerligt stora administrationskostnader uppkomma samt

b) att utgiva ersättning under erforderlig medverkan av vederbörande sjukvårds- och arbetsmarknadsorgan samt under vidtagande av nödiga försiktighetsmått mot missbruk.

18. Arbetsgivaren bör svara för upptagandet av försäkringsavgifter för alla hos honom anställda och bör äga att vid avlöningens utbetalande avdraga vederbörliga avgiftsbelopp.

19. För att underlätta en effektiv handläggning av ersättningsfallen böra anordningar vidtagas för bokföring av försäkringsavgifter, för erhållande av möjlighet att omedelbart konstatera förekomsten av fall, som berättiga till ersättning, samt för samordnande av medicinska institutioner och arbetsmarknadsorgan med förebyggande och sjukvårdande uppgifter.

20. Löntagare böra vara försäkrade för alla de risker socialförsäkringen omfattar, så snart upptagandet av försäkringsavgifterna kan organiseras och nödiga anordningar för handläggning av ersättningsfallen kunna vidtagas.

21. Självständiga arbetare böra, så snart upptagandet av avgifter från dessa kan organiseras, vara försäkrade mot invaliditet, ålderdom och dödsfall på samma villkor som anställda. Möjligheten av att försäkra ifrågavarande personer jämväl mot sjukdom eller barnsörd krävande sjukhusvård, sjukdom av längre varaktighet ävensom icke förutsedda utgifter till följd av sjukdom, havandeskap, invaliditet eller dödsfall bör övervägas.

22. Förmånerna enligt försäkringen böra, med vederbörlig hänsyn tagen till familjeförpliktelser, ersätta förlorad arbetsförtjänst i den utsträckning så låter sig göra utan att den försäkrades vilja att återgå i arbete försvagas, för såvitt en dylik återgång är möjlig, och utan att så betungande utgifter påläggas samhället, att produktionen och sysselsättningen minskas.

23. Ersättningarna böra på grundval av erlagda avgifter utgå i förhållande till den försäkrades tidigare arbetsförtjänst; dock att det belopp, varmed hans arbetsinkomst eventuellt överstiger den bland yrkeslärd arbetare gängse, må lämnas å sido vid bestämmandet av storleken av den ersättning eller del därav, som bestrides annorledes än genom den försäkrades avgifter.

24. Ersättningar med enhetliga belopp torde vara lämpliga i länder, där möjligheter förefinnas för befolkningen att på ett tillfredsställande och ekonomiskt sätt bereda sig ett kompletterande skydd genom frivillig försäkring. Storleken av sådan ersättning bör beräknas med hänsyn till arbetsinkomsten för icke yrkeslärd arbetskraft.

25. Rätten till andra förmåner än ersättning för arbetsskada bör vara underkastad avgiftsvillkor, ägnade att medgiva kontroll av att den ersättningsökande normalt är att anse såsom anställd i annans tjänst eller såsom självständig arbetare och att upprätthålla skäligen regelbundenhet i avgiftsbetalningen; dock att den försäkrade icke må gå förlustig rätten till ersättning på grund av försummelse från arbetsgivarens sida att i vederbörlig ordning indriva de avgifter, som förfallit till betalning.

26. Kostnaderna för ersättningarna, däri inbegripna förvaltningskostnader, böra fördelas mellan de försäkrade, arbetsgivarna och skattebetalarna på ett sätt som är skäligt för de försäkrade, icke ålägger mindre bemedlade försäkringstagare alltför tunga bördor samt icke medför rubbningar i produktionen.

27. Administrationen av socialförsäkringen bör vara enhetlig eller samordnad inom ett allmänt system av institutioner för social trygghet; försäkringstagarna böra genom sina organisationer vara representerade i de organ, som besluta eller giva råd beträffande de administrativa verksamhetslinjerna, förbereda lagförslag eller utarbeta föreskrifter.

Socialhjälp.

28. Samhället bör normalt samarbeta med föräldrarna genom allmänna hjälpåtgärder, ägnade att trygga deras icke självförsörjande barns välfärd.

29. Invalider, åldringar och änkor, som icke åtnjuta några förmåner på grund av socialförsäkringen, emedan de själva eller — i förekommande fall — maken icke varit obligatoriskt försäkrade, och vilkas inkomst icke över-skrider viss fastställd gräns, böra vara berättigade till särskilda underhålls-bidrag med fastställda belopp.

30. Skäligt understöd, antingen kontant eller delvis kontant och delvis in natura, bör beredas envar, som är i behov därav och icke påkallar vård å anstalt i uppfostrande syfte.

Bilaga.

Vägledande principer jämte förslag rörande deras tillämpning.

(De avdelningar beträffande vilka hänvisas till huvudtexten innefatta de vägledande allmänna principerna och de här återgivna underavdelningarna innehålla förslag till tillämpningsregler.)

Allmänt.

1—4. Likalydande med punkterna 1—4.

I. Socialförsäkring

A. Av försäkringen omfattade risker.

Området för omfattade risker.

5—8. Likalydande med punkterna 5—8.

Sjukdom.

9. Likalydande med punkt 9.

1) Nödvändigheten av att den försäkrade avhåller sig från arbete bör som regel prövas med hänsyn till den sysselsättning han tidigare utövade och kan väntas återtaga.

2) Ersättning behöver icke utgå för de allra första dagarna av en sjukdoms-period; i händelse av recidiv inom några få månader bör emellertid ny karenstid icke tillämpas.

3) Ersättning bör helst utgå, till dess ersättningstagaren är i stånd att återtaga sitt arbete, avlider eller blir invalid. Därest emellertid en begränsning av tiden för ersättningens utgående anses nödvändig, bör maximiperioden för ett och samma sjukdomsfall icke understiga 26 veckor, och åtgärder böra vidtagas för att utsträcka ersättningstiden vid vissa särskilt angivna sjukdomar, såsom tuberkulos, vilka även vid återgång till hälsa ofta medföra långvarig arbetsoförmåga. Då ett försäkrings-system först träder i tillämpning, kan det dock visa sig nödvändigt att fastställa perioden kortare än 26 veckor.

Havandeskap.

10. Likalydande med punkt 10.

1) Varje kvinna bör äga rätt att lämna sitt arbete efter företeende av läkarintyg, utvisande att hennes nedkomst sannolikt kommer att äga rum inom sex veckor, och ingen kvinna bör tillåtas arbeta under de första sex veckorna efter nedkomsten.

2) Under angivna tider bör moderskapshjälp utgå.

3) Frånvaro från arbetet under längre tid eller vid andra tillfällen kan vara önskvärd av medicinska skäl med hänsyn till ersättningstagarens hälsotillstånd samt arbetets beskaffenhet; under sådan frånvaro bör sjukersättning utgå.

4) Utbetalning av moderskapshjälp må göras beroende av att ersättningstagaren anlitar de hälsovårds- och sjukvårdsorgan, som stå till hennes och barnets förfogande.

Invaliditet.

11. Likalydande med punkt 11.

1) Person med nedsatt arbetsförmåga bör anses skyldig antaga sådant arbete, som med hänsyn till hans krafter och färdigheter, föregående erfarenhet samt honom till buds stående yrkesutbildningsmöjligheter skäligen må kunna anvisas.

2) Personer, som kunna anvisas dylikt arbete utan att det för tillfället står att erhålla, liksom de, vilka deltaga i utbildningskurs, böra erhålla tillfällig invaliditetsersättning, utbildningsbidrag eller, för så vitt de uppfylla i övrigt uppställda villkor, arbetslöshetshjälp.

3) Personer, vilka ej kunna anvisas dylikt arbete, böra erhålla invaliditetsersättning.

4) Ersättningstagare, beträffande vilka det styrkts, att de äro varaktigt oförmögna till regelbundet förvärsarbete, böra vid sidan av invaliditetsersättningen kunna bibehålla smärre inkomster av tillfällig natur.

5) Vid bestämmande av invaliditetsersättningen i förhållande till den försäkrades tidigare arbetsinkomst, bör beaktas, att rätt till ersättning medgives, om den partiellt arbetsföre är oförmögen att normalt uppnå åtminstone en tredjedel av den arbetsinkomst, som en fullt arbetsför person med liknande utbildning genomsnittligt förvärfvar i den försäkrades tidigare sysselsättning.

6) Invaliditetsersättning bör utgå från den dag sjukersättningen upphör så länge invaliditeten varar; dock att invaliditetsersättningen må utbytas mot ålderdomspension, när ersättningstagaren uppnår den ålder, vid vilken rätt till dylik pension inträder.

Ålderdom.

12. Likalydande med punkt 12.

1) Den lägsta ålder, vid vilken anspråk på ålderdomspension må framställas, bör icke bestämmas högre än 65 år för män och 60 år för kvinnor. Lägre ålder må dock fastställas för personer, som under längre tid varit sysselsatta i tungt eller hälsofarligt arbete.

2) Utbetalandet av ålderdomspension må, under förutsättning av att dess grundbelopp kan anses tillräckligt för uppehållet, göras beroende av att den försäkrade avstår från allt regelbundet, inkomstgivande arbete; där dylikt villkor föreskrives, bör dock åtnjutandet av smärre arbetsinkomster av tillfällig natur icke föranleda, att rätten till ålderdomspension förloras.

Familjeförsörjarens frånfälle.

13. Likalydande med punkt 13.

1) Efterlevandepensioner böra utgå a) till den försäkrades änka; b) för barn, styvbarn, adoptivbarn och, under förutsättning att dessa tidigare anmälts

såsom av den försäkrade ekonomiskt beroende anhöriga, utomäktenskapliga barn till försäkrad man eller försäkrad kvinna, som varit underhållspliktig för barnen samt c), på villkor som skola fastställas i vederbörande lands lagstiftning, till ogift kvinna, med vilken den avlidne sammanbodde.

2) Änkepension bör utgå till änka, som har vårdnaden om barn, för vilket ersättning kan utgå, eller som vid makens död är eller sedermera blir arbetsoförmögen eller som uppnått den för ålderdomspension stadgade minimiåldern; änka, som icke uppfyller något av dessa villkor, bör erhålla änkepension under en period av åtminstone några månader samt, om hon är arbetslös, även därefter, in till dess lämpligt arbete kan beredas henne, eventuellt efter den utbildning, som må prövas erforderlig.

3) Barnpension bör utgå för varje barn i skolpliktig ålder eller som icke fyllt 18 år och fortsätter sin allmänna utbildning eller yrkesutbildning.

Arbetslöshet.

14. Likalydande med punkt 14.

1) Ersättning behöver icke utbetalas för de allra första dagarna av en arbetslöshetsperiod, räknat från den dag ersättningsanspråket framställdes; i händelse av förnyad arbetslöshet inom några månader bör emellertid ny karenstid icke tillämpas.

2) Ersättning bör utgå, intill dess lämplig anställning erbjudes den för säkrade.

3) Under en med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet skälig begynnelseperiod bör såsom lämplig anställning endast anses

a) anställning i den försäkrades vanliga sysselsättning å plats, som icke medför ombyte av bosättningsort, och med gängse lön, sådan denna fastställts i gällande kollektivavtal eller

b) annan för den försäkrade antagbar anställning.

4) Efter utgången av begynnelseperioden

a) må anställning, som innebär ombyte av sysselsättning, anses lämplig, om den med hänsyn till den försäkrades krafter, färdigheter och tidigare erfarenhet ävensom honom till buds stående yrkesutbildningsmöjligheter skäligen kan erjudas;

b) må anställning, som medför ombyte av bosättningsort, anses lämplig, om passande bostad står att erhålla på den nya bosättningsorten;

c) må anställning på mindre förmånliga villkor än dem, som den försäkrade brukade uppnå i sin vanliga sysselsättning och i den trakt, där han i allmänhet varit sysselsatt, anses lämplig, om de erjudna villkoren motsvara vad som genomsnittligt gäller i den sysselsättning och i den trakt, där anställning erbjudes.

Icke förutsedda utgifter av trängande natur.

15. Likalydande med punkt 15.

1) Erforderlig hemhjälp bör tillhandahållas eller ersättning utbetalas för anställande av dylik hjälp under tid, då moder till ekonomiskt beroende barn är intagen å sjukhus, för så vitt hon är försäkrad eller är hustru till en försäkrad och icke uppstår ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

2) Ett engångsbelopp bör vid barnsbörd utbetalas till försäkrad kvinna och till försäkrad mans hustru för bestridade av kostnader för spädbarnsutstyrelse och liknande utgifter.

3) Ett särskilt tillägg bör utgå till sådana personer, som uppbära invaliditetsersättning eller ålderdomspension och som äro i behov av ständigt vård.

4) Ett engångsbelopp bör utbetalas såsom begravningshjälp, då en försäkrad make eller oförsörjt barn till en försäkrad avlider.

Arbetskador.

16. Likalydande med punkt 16.

1) Skada på grund av arbetsanställning bör anses omfatta även olycksfall, som inträffar under färd till eller från arbetet.

2) Där ersättning på grund av arbetsskada skall utgå, böra ovannämnda föreskrifter bliva föremål för vederbörliga jämkningar på sätt nedan angives.

3) Varje sjukdom, som vanligen drabbar endast personer, sysselsatta i viss verksamhet, eller består i förgiftning, orsakad av ett i viss verksamhet använt ämne, bör, om den som lider av sådan sjukdom varit sysselsatt i dylik verksamhet, antagas härleda sig från arbetet och föranleda ersättning.

4) En förteckning över sjukdomar, vilka skola antagas härleda sig från arbetet, bör upprättas samt tid efter annan revideras genom ett enkelt förfarande.

5) Vid fastställandet av den minimitid för anställning i en verksamhet, som skall erfordras för att presumtion för yrkessjukdom skall anses föreligga, ävensom av den maximitid, under vilken sådan presumtion skall förbli gällande efter anställningens upphörande, bör vederbörligt avseende fästas vid den tid, som erfordras för sjukdomens uppkomst och yppande.

6) Ersättning för övergående arbetsoförmåga bör utgå under villkor, motsvarande dem som tillämpas med avseende på sjukersättning.

7) Möjligheten att vid övergående arbetsoförmåga utbetala ersättning från första dagen, om arbetsoförmågan varar längre än karenstiden, bör övervägas.

8) Ersättning för varaktig arbetsoförmåga bör utgå på grund av den förlust eller minskning av förvärvsförmågan, som orsakas av förlust av lem eller kroppsfunction eller som föranledes av ett kroniskt tillstånd, betingat av skada eller sjukdom.

9) En försäkrad, vilkens arbetsförmåga blir varaktigt nedsatt, bör förväntas återgå till arbete i sådan sysselsättning som med hänsyn till hans krafter, färdigheter och föregående erfarenhet samt honom till buds stående yrkesutbildningsmöjligheter skäligen må kunna anvisas.

10) Därest sådant arbete icke kan anvisas, bör han erhålla ersättning för total nedsättning av arbetsförmågan, definitivt eller provisoriskt.

11) Om sådant arbete kan anvisas, men den därvid uppnådda normala arbetsförtjänsten är avsevärt lägre än den som sannolikt skulle hava uppnåtts, om skadan eller sjukdomen icke inträffat, bör ersättning för partiell nedsättning av arbetsförmågan utgå i förhållande till sådan nedsättning.

12) Möjligheten att utbetala skälig ersättning vid varje fall av förlust av lem eller kroppsfunction eller missbildning bör övervägas, även om någon nedsättning av arbetsförmågan icke kan påvisas.

13) Arbetare, som löpa risk att drabbas av yrkessjukdom, vilken utvecklas successivt, böra undersökas med vissa mellanrum, och de, för vilka ombyte av sysselsättning synes påkallad, böra vara berättigade till ersättning.

14) Ersättning för varaktig, total eller partiell, nedsättning av arbetsförmågan bör utbetalas från den tidpunkt, då ersättningen för tillfällig nedsättning av arbetsförmågan upphör, samt utgå så länge den varaktiga nedsättningen kvarstår.

15) Ersättningsstagare, som uppbär ersättning för varaktig, partiell nedsättning av arbetsförmågan, bör jämväl kunna erhålla annan ersättning på samma villkor som fullt arbetsföra personer i de fall, då sistnämnda ersättning till sin storlek är beroende av den försäkrades tidigare arbetsförtjänst.

16) När sistnämnda ersättning till sin storlek icke är beroende av den försäkrades tidigare arbetsförtjänst, må ett högsta sammanlagt belopp kunna fastställas för skadeersättningen och övriga ersättningar.

17) Efterlevandearsättning bör, med tillämpning av nedanstående bestämmelser, utgå till sådana anhöriga till den försäkrade, som eljest skulle vara berättigade till dylik ersättning.

18) Änka bör erhålla ersättning för hela den tid änkeståndet varar.

19) Barn bör erhålla ersättning intill 18 års ålder eller, om det fortsätter sin allmänna utbildning eller yrkesutbildning, intill 21 års ålder.

20) Åtgärder böra, utan att detta skall inskränka änkans och barnens rätt till ersättning, vidtagas för att bereda ersättning åt andra anhöriga till den avlidne, vilka voro av honom ekonomiskt beroende.

21) Efterlevande till person, vilkens arbetsförmåga varit varaktigt nedsatt med minst två tredjedelar och som avlidit av annan orsak än följderna av arbets-skadan, böra vara berättigade till efterlevandeersättningens grundbelopp, oavsett om den avlidne vid tidpunkten för dödsfallet uppfyllt för sådan ersättning gällande avgiftsvillkor eller icke.

B. Försäkringens omfattning.

Kategorier av inbegripna personer.

17. Likalydande med punkt 17.

1) Ekonomiskt beroende hustru (d. v. s. hustru som icke innehar anställning och som icke är självständig arbetare) och ekonomiskt beroende barn (d. v. s. barn i skolåldern eller som icke fyllt 18 år och fortsätter sin allmänna utbildning eller yrkesutbildning) böra vara skyddade på grund av familjeförsörjarens försäkring.

Upptagande av försäkringsavgifter.

18. Likalydande med punkt 18.

1) I det fall, då medlemskap i en yrkessammanslutning eller innehav av arbetstillstånd är obligatoriskt för viss kategori av självständiga arbetare, bör kunna uppdragas åt sammanslutningen eller den myndighet, som meddelar arbetstillståndet, att upptaga försäkringsavgifter av ifrågavarande arbetare.

2) Åt central eller lokal myndighet bör kunna uppdragas att upptaga försäkringsavgifter av sådana självständiga arbetare, som äro registrerade för beskattningsändamål.

3) I avvaktan på upprättandet av organ för försäkringsavgifternas upptagande, böra åtgärder vidtagas för att bereda självständiga arbetare tillfälle att erlægga frivilliga avgifter, individuellt eller kollektivt.

Administrering av ersättningarna.

19. Likalydande med punkt 19.

Anställda personer.

20. Likalydande med punkt 20.

1) Personer, vilkas anställning är så oregelbunden eller kan förutses bliva så kortvarig, att de sannolikt icke komma att förvärva rätt till sådan ersättning, som förbehållits anställda, må uteslutas från försäkringen. Särskilda åtgärder böra vidtagas till förmån för personer, som i regel arbeta allenast kortare tid hos samme arbetsgivare.

2) Lärling, som icke uppbär avlöning, bör vara försäkrad mot arbetsskada, och från den dag, då hans lärlingstid i vederbörande yrke skulle hava utlöpt, bör ersättningen grundas på den i detta yrke gängse avlöningen.

Självständiga arbetare.

21. Likalydande med punkt 21.

1) Andra medlemmar av arbetsgivarens familj, tillhörande hans hushåll, än av honom ekonomiskt beroende hustru och barn böra vara försäkrade mot nu

nämnda risker på grundval av antingen deras faktiska lön eller, om denna icke kan bestämmas, värdet av deras arbetsprestation; det bör i dylikt fall åligga arbetsgivaren att svara för försäkringsavgifterna.

2) Självständig arbetare, vilkens arbetsinkomst i regel är så låg, att den kan antagas utgöra endast biinkomst eller tillfällig inkomst eller för vilken minimiavgiften skulle framstå såsom oskälig, bör provisoriskt uteslutas från försäkringen samt hänvisas att anlita arbetsförmedling eller annat socialvårdsorgan inom den yrkesgrupp han tillhör.

3) Person, som, efter att hava erlagt avgifter under den för rätt till invaliditets- och efterlevandeersättning fastställda kvalifikationstiden, upphör att vara obligatoriskt försäkrad, antingen i egenskap av anställd eller såsom självständig arbetare, bör beredas möjlighet att inom viss tid avgöra, huruvida han i fortsättningen önskar vara försäkrad på samma villkor som självständig arbetare, ehuru med förbehåll för de jämkningar som kunna komma att föreskrivas.

C. Ersättningarnas storlek samt avgiftsvillkor.

Ersättningarnas storlek.

22—24. Likalydande med punkterna 22—24.

1) Sjukersättning och arbetslöshetsersättning böra, i vad angår icke yrkeslärda arbetare, icke understiga 40 procent av den försäkrades tidigare nettoinkomst, om han saknar av honom ekonomiskt beroende anhöriga, samt 60 procent av densamma, om han har av honom ekonomiskt beroende maka eller hufvöreståndarinna för barnens vård; för vart och ett av högst två av försäkringstagaren ekonomiskt beroende barn bör ett tillägg med 10 procent av ovannämnda inkomst utbetalas, dock med avdrag för eventuellt utgående barnbidrag.

2) Ifråga om arbetare med hög arbetsinkomst må förutnämnda procent-satser något reduceras.

3) Moderskapshjälpen bör städse vara tillräcklig för fullständigt underhåll av moder och barn under goda hygieniska förhållanden; den bör icke understiga 100 procent av den gängse nettolönen för icke yrkeslärda kvinnlig arbetskraft eller 75 procent av ersättningstagarens föregående nettoavlöning, beroende på vilket av dessa ersättningsbelopp som är störst, men må minskas med ett belopp motsvarande eventuellt utgående barnbidrag.

4) Grundbeloppen för invaliditetsersättning och ålderdomspension böra icke understiga 30 procent av den allmänt gängse lönen för icke yrkeslärda manliga arbetare i den trakt, där ersättningstagaren är bosatt, därest denne icke har några av honom ekonomiskt beroende anhöriga, eller 45 procent däraf, om han har av honom ekonomiskt beroende maka, som skulle vara berättigad till änkepension, eller hufvöreståndarinna för barnens vård; för vart och ett av högst två av ersättningstagaren ekonomiskt beroende barn bör ett tillägg utbetalas med 10 procent av nämnda lön, dock med avdrag för eventuellt utgående barnbidrag.

5) Änkepensionens grundbelopp bör icke understiga 30 procent av den allmänt gängse minimilönen för icke yrkeslärda, manliga arbetare i den trakt, där ersättningstagaren är bosatt; för vart och ett av högst tre av ersättningstagaren ekonomiskt beroende barn bör barnpension utgå med 10 procent av nämnda lön, dock med avdrag för eventuellt utgående barnbidrag.

6) För föräldralöst barn bör grundbeloppet icke understiga 20 procent av den allmänt gängse minimilönen för icke yrkeslärda, manliga arbetare, dock med avdrag för eventuellt utgående barnbidrag.

7) En viss del av varje försäkringsavgift utöver den, som erlagts för erhållande av rätt till grundbeloppen för invaliditetsersättning, ålderdomspension och efterlevandeersättning, må tillgodoräknas den försäkrade till förhöjande av här-
ovan i underavdelningarna 4, 5 och 6 omförmälda ersättningar.

8) I samtliga fall, då den försäkrade fortsätter arbetet efter den tidpunkt, vid vilken anspråk på ålderdomspension tidigast kan framställas, bör pensionens grundbelopp ökas med skäligt belopp.

9) Ersättning för arbetsskada bör icke understiga två tredjedelar av den arbetsförtjänst, som gått eller beräknats hava gått förlorad till följd av skadan.

10) Sistnämnda ersättning bör utgå i form av periodiska utbetalningar, utom i de fall vederbörande myndighet finner ett engångsbelopp innebära fördel för ersättningstagaren.

11) Periodiska utbetalningar på grund av varaktig arbetsoförmåga och dödsfall böra fortlöpande anpassas till väsentliga förändringar i lönenivån inom den försäkrades föregående sysselsättningsområde.

Avgiftsvillkor.

25. Likalydande med punkt 25.

1) Avgiftsvillkoren för sjukersättning, moderskapshjälp och arbetslöshetsersättning må innefatta krav på att försäkringsavgifter skola hava erlagts för åtminstone en fjärdedel av en viss fastställd period, förslagsvis två år, vilken skall hava förflutit, innan försäkringsfallet inträffar.

2) Avgiftsvillkoren för moderskapshjälp må innefatta krav på att den första avgiften skall hava erlagts åtminstone tio månader före den dag nedkomsten väntas äga rum; dock bör, även om avgiftsvillkoren icke äro uppfyllda, moderskapshjälp utgå med minimibeloppet under den tid modern är nödsakad att efter nedkomsten avhålla sig från arbete, försåvitt hon i betraktande av föreliggande omständigheter är att anse såsom anställd.

3) Avgiftsvillkoren för erhållande av invaliditets- och efterlevandeersättningarnas samt ålderdomspensionens grundbelopp må innefatta krav på att avgifter skola hava erlagts för åtminstone två femtedelar av en viss fastställd tidsperiod, förslagsvis fem år, närmast före försäkringsfallets inträffande; såsom en alternativ förutsättning för erhållande av ersättning bör dock kunna uppställas, att avgifter erlagts för minst tre fjärdedelar av en viss fastställd tidsperiod, förslagsvis tio år, efter inträdet i försäkringen, eller av den ännu längre tid som eventuellt förflutit efter inträdet.

4) Avgiftsvillkoren för ålderdomspension må innefatta krav på att den första avgiften skall hava erlagts åtminstone fem år före det anspråk på pension framställles.

5) Rätten till ersättning må suspenderas, när en försäkrad avsiktligt underlåter att erlægga honom för en period av verksamhet såsom självständig arbetare åvilande avgift eller att gälda böter, som pålagts honom på grund av försenad avgiftsbetalning.

6) En persons försäkringsstatus vid den tidpunkt, då han blir berättigad till invaliditetsersättning eller ålderdomspension, bör bibehållas under den tid dylik utgår, i syfte att han, om invaliditeten upphör, skall vara tillförsäkrad försäkringens skydd i samma omfattning som tidigare samt för att hans efterlevande skola vara berättigade till efterlevandeersättning.

D. Kostnadernas fördelning.

26. Likalydande med punkt 26.

1) Den försäkrades avgift bör icke överstiga en på sådant sätt fastställd andel av hans arbetsförtjänst, beräknad enligt grunderna för bestämmandet av ersättning, att denna andel, tillämpad å den beräknade medelinkomsten för samtliga mot samma risker försäkrade personer, skulle komma att medföra en premieintäkt, vars sannolika nuvärde skulle sammanfalla med det sannolika nuvärdet av de er-

sättningar (ersättningar i anledning av arbetsskada dock undantagna), som skulle komma att utgå på grund av dessa premier.

2) I överensstämmelse med denna princip må, i fråga om samma slag av ersättningsförmåner, försäkringsavgifterna för anställda personer och för självständiga arbetare i regel utgöra samma procent av dessas respektive arbetsinkomster.

3) En absolut minimiprocent, grundad på det lägsta inkomstbelopp, som kan anses motsvara ett arbete medförande nämnvärd inkomst, må fastställas för försäkringsavgifter, avseende sådana ersättningsförmåner som helt eller delvis äro oberoende av storleken av den försäkrades tidigare inkomst.

4) Arbetsgivarna böra åläggas att, särskilt genom understöd till de lägre löntagarnas försäkring, bidra till åtminstone hälften av den sammanlagda kostnaden för ersättningar förbehållna anställda personer, ersättning för arbetsskador dock undantagen.

5) Hela kostnaden för ersättningar för arbetsskador bör bäras av arbetsgivarna.

6) Möjligheten att vid beräkning av avgifter för försäkring, avseende ersättning för arbetsskada, differentiera företagen efter omfattningen av vidtagna skyddsåtgärder bör övervägas.

7) De försäkrades och arbetsgivarnas försäkringsavgifter böra hållas så konstanta som möjligt, i vilket syfte en stabiliseringsfond bör grundas.

8) Kostnaden för sådana ersättningar, som icke lämpligen kunna bestridas av försäkringsavgifter, bör bäras av det allmänna.

9) Bland kostnader, som böra ankomma på det allmänna att bestrida, må nämnas:

a) avgiftsunderskott till följd av äldre personers upptagande i försäkringen,

b) utgifter på grund av lämnad garanti för utbetalningen av invaliditets- och efterlevandeersättningarnas samt ålderdomspensionens grundbelopp även som för utbetalning av skälig moderskapshjälp,

c) utgifter på grund av långvariga utbetalningar av arbetslöshetsersättning, när arbetslösheten längre tid kvarstår på hög nivå, samt

d) understöd till försäkringen av självständiga arbetare med små inkomster.

E. Administration.

27. Likalydande med punkt 27.

1) Socialförsäkringen bör, utom i förbundsstater, där den lagstiftande makten är uppdelad, administreras av en enda myndighet; denna myndighet bör, i och för behandling av spörsmål av gemensamt intresse, såsom frågor om styrkande av oförmåga att arbeta eller erhålla arbete, genom ett samordnande organ stå i kontakt med de myndigheter, som handhava socialhjälp, sjukvård och arbetsförmedling.

2) Förenhetligandet av socialförsäkringens administration bör vara förenligt med anlitaandet av särskilda försäkringssystem av obligatorisk eller frivillig karaktär, vilka bereda kompletterande — men icke alternativa — ersättningsförmåner åt vissa yrkesgrupper, såsom gruvarbetare, sjömän, personal i allmän tjänst, personalen hos vissa bestämda företag samt medlemmar av ömsesidiga understödsföreningar.

3) Socialförsäkringslagstiftningen bör vara avfattad på sådant sätt, att ersättningstagarna och de avgiftsbetalande med lätthet kunna överblicka sina rättigheter och skyldigheter.

4) Vid fastställandet av vad ersättningstagarna och de avgiftsbetalande hava att iakttaga bör enkelhet i främsta rummet eftersträvas.

5) Centrala och lokala rådgivande institutioner, representerande sådana organ som fackföreningar, arbetsgivarföreningar, handelskammare, jordbrukarför-

eningar, kvinno- och barnavårdssammanslutningar, böra upprättas för att avgiva förslag till ändringar av lagstiftningen och det administrativa förfarandet samt i allmänhet verka för upprätthållande av kontakt mellan dem, som handhava socialförsäkringens administration, och de olika grupperna av avgiftsbetalande och ersättningstagare.

6) Arbetsgivare och arbetare böra, särskilt ifråga om förebyggandet av olycksfall och yrkessjukdomar samt differentieringen av företagen med hänsyn till omfattningen av vidtagna skyddsåtgärder, stå i nära kontakt med dem, som handhava administrationen av ersättning för arbetsskador.

7) Den försäkrade bör äga rätt att anföra besvär i händelse av tvist med den administrativa myndigheten i frågor rörande exempelvis rätten till ersättning samt storleken av densamma.

8) Besvären böra helst handläggas av specialdomstolar, vilkas ledamöter äro experter i socialförsäkringsrätt och som biträdas av bisittare, representerande den kategori klaganden tillhör, samt, där fråga är om anställda, även av representanter för arbetsgivarna.

9) Anställda personer ävensom självständiga arbetare böra äga besvärsmätt i varje tvist rörande skyldigheten att vara försäkrad eller rörande avgiftens storlek, och arbetsgivaren bör äga besvärsmätt, där fråga är om honom åliggande avgift.

10) Enhetlighet vid lagtillämpningen bör säkras genom en högre besvärsmätt instans.

II. Socialhjälp.

A. Underhåll av barn.

28. Likalydande med punkt 28.

1) Understöd från det allmänna, kontant eller in natura helt eller delvis, bör införas för att möjliggöra barnens fostran under sunda förhållanden, för att lätta underhållsörden i barnrika familjer samt för att komplettera inom ramen för socialförsäkringen till förmån för barnen vidtagna åtgärder.

2) Där ändamålet är att möjliggöra barnens fostran under sunda förhållanden, bör understödet erhålla formen av sådana förmåner som fri eller billig kost, skolmåltider samt billiga bostäder för barnrika familjer.

3) Där ändamålet är att bidra till underhållet av barnrika familjer eller att komplettera till barnens förmån vidtagna åtgärder, vare sig dessa innebära naturaförmåner eller tillkommit inom ramen för socialförsäkringen, bör understödet erhålla formen av barnbidrag.

4) Sådant bidrag bör, oavsett föräldrarnas inkomst, utgå enligt fastställd skala, vilken bör medgiva ett väsentligt bidrag till kostnaden för barnets underhåll samt beakta den högre kostnaden för äldre barn; bidrag bör i varje fall utgå för alla barn, vilka icke beretts några förmåner inom ramen för socialförsäkringen.

5) Samhället i dess helhet bör trygga underhållet av understödsbehövande barn, i den mån ansvaret för desamma icke kan bäras av föräldrarna.

B. Underhåll av behövande invalider, åldringar och änkor.

29. Likalydande med punkt 29.

1) De personer, som skola vara berättigade till underhållsbidrag, böra inbefattas i följande kategorier:

a) personer tillhörande sådana yrkesgrupper eller bosatta i sådana områden, som ännu icke omfattas av socialförsäkringen eller ännu icke ha omfattats av densamma under den tid, som erfordras för förvärvande av rätt till grundbeloppen av respektive invaliditetsersättning, ålderdomspension och

efterlevandeersättning, ävensom änkor och minderåriga barn till dylika personer, samt

b) personer, vilka redan äro invalider vid en tidpunkt, då de normalt skulle komma in under försäkringen.

2) Underhållsbidrag bör vara tillräckligt för full försörjning under längre tid; bidragets storlek bör variera med levnadskostnaderna och må fastställas olika för städer och landsbygd.

3) Underhållsbidrag bör utgå med fullt belopp till personer, vilkas inkomst i övrigt icke överstiger visst fastställt belopp, samt eljest med reducerat belopp.

4) De bestämmelser i föreliggande rekommendation, som reglera utgåendet av invaliditetsersättning, ålderdomspension och efterlevandeersättning, böra äga motsvarande tillämpning i fråga om underhållsbidrag.

C. Allmänt understöd.

30. Likalydande med punkt 30.

1) Området för de fall, i vilka understödsbeloppet uteslutande bestämmes genom skälighetsprövning, bör efter hand begränsas genom förbättrad klassificering av behovsfallen samt beräkning av de faktiska underhållskostnaderna vid hjälpbehov under kortare och längre tid.

2) Såsom villkor för beviljandet av understöd må uppställas, att understödstagaren iakttager de anvisningar, som vederbörande hälsovårds- och arbetsmarknadsmyndigheter meddela, i syfte att understödet må giva största möjliga utbyte.

Bilaga B.

Rekommendation (nr 68) angående beredande av ekonomisk trygghet och sjukvård åt personer, som hemförlovats från krigsmakten eller därmed jämställd tjänst eller som avskedats från krigsindustrien.

Internationella arbetsorganisationens generalkonferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Philadelphia och där samlats den 20 april 1944 till sitt tjugusjätte sammanträde

och beslutat antaga vissa förslag angående frågan om beredande av ekonomisk trygghet och sjukvård åt personer, som hemförlovats från krigsmakten eller därmed jämställd tjänst eller som avskedats från krigsindustrien, vilken fråga inbegripes under den tredje punkten på dagordningen för sammanträdet samt

beslutat, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna, den tolfte dagen i maj månad år nittonhundrafyrtiofyra följande rekommendation, som skall benämnas »rekommendationen angående social trygghet (för de demobiliserade), 1944» [Social Security (Armed Forces) Recommendation, 1944].

Med hänsyn till att personer, som hemförlovats från krigsmakten eller därmed jämställd tjänst, varit nödsakade bryta sin levnadsbana och komma att i början få vidkännas särskilda kostnader, då de på nytt skola inordna sig i det civila livet;

med hänsyn till att personer, som hemförlovats från krigsmakten eller därmed jämställd tjänst eller avskedats från krigsindustrien, i vissa fall kunna